

Bevezetés az R, RStudio használatába

Szűcs Mónika, Griechisch Erika, Rárosi Ferenc
SZTE ÁOK-TTIK Orvosi Fizikai és Orvosi Informatikai Intézet

Utoljára frissítve: 2018. augusztus 31.

1. R

Az **R** egy olyan **programozási nyelv**, amely alkalmas statisztikai számítások elvégzésére és ábrák készítésére. Ez egy ingyenes szoftver (**GNU**). Az **R** program telepíthető mind Windows, mind Linux, mind MacOS operációs rendszerek alatt. Az **R** weboldala: <http://www.r-project.org>

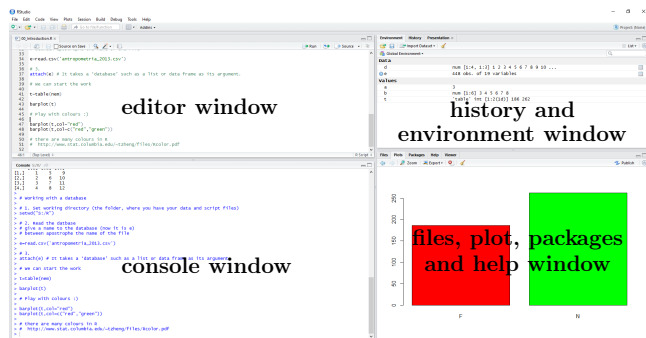
2. RStudio

Az **RStudio** az R nyelvhez tartozó **integrált fejlesztői környezet** (integrated development environment, IDE), amely megkönnyíti a programozási nyelv használatát. Az **RStudio** is telepíthető mind Windows, mind Linux, mind MacOS operációs rendszerre. Az **RStudio** weboldala: <http://www.rstudio.com>

2.1. Az RStudio képernyőjének felosztása

RStudio kezdőfelülete négy panelből, eszközsorból és menüsorból áll.

editor window: a parancsok beírása, futtatása és mentése itt történik. A # után megjegyzéseket tudunk írni. A parancsok futtatása a **Run** gomb megnyomásával, vagy a **Ctrl** + **Enter** lenyomásával történik.

console window: itt jelennek meg az eredmények. Itt is futtathatók műveletek az **Enter** lenyomásával.

environment window: itt látjuk az aktív adatállományokat és változókat.

history window: itt vannak a korábban lefutott utasítások.

files window: az aktuális munkakönyvtárban levő fájlok és mappákat itt találjuk.

plot window: az általunk készített ábrák itt láthatóak.

packages window: új csomagokat (package) telepíthetünk, a meglévőket frissíthetjük.

help window: itt a különböző függvények, parancsok leírását, és használatát találjuk.

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE

3. Alapok

3.1. R mint számológép; egyszerű függvények

Gépelje be az alábbi műveleteket és futtassa le!   Eredmény

```
10+2                             > 10+2
10*5                             [1] 12
10^2                             > 10*5
sqrt(16)                         [1] 50
                                 > 10^2
Az sqrt függvény a paramétereként zárójelek [1] 100
közt megadott szám négyzetgyökét számítja ki. > sqrt(16)
                                 [1] 4
```

3.2. Skalárok

A számoknak tudunk nevet adni (variable, változó), az értékadást jelző egyenlőségjelet vagy az ezzel egyenértékű <- jelet használva.

```
> a = 3
```

Későbbiekben az így létrehozott a változóval tudunk számolni.

```
> a*4
[1] 12
```

3.3. Vektorok

Ha egy számokból álló listával szeretnénk dolgozni, vektort (másnéven listát) kell létrehozni. Ehhez használjuk a `c` függvényt (`c` a concatenate rövidítése)!

```
b = c(3,4,5,6,7,8)
```

Az így létrehozott változóval is tudunk műveleteket végezni. Ha átlagot számolnánk, használhatjuk a `mean` függvényt, ha összeget, akkor a `sum` függvényt. A `prod` függvénnyel összeszorozhatjuk a lista összes elemét.

```
> mean(b)
[1] 5.5
> sum(b)
[1] 33
> prod(b)
[1] 20160
```

Ha kíváncsiak vagyunk a változó értékére, csak írjuk le a változó nevét.

```
> b
[1] 3 4 5 6 7 8
```

3.4. Mátrixok

Mátrixok (táblázatok) definiálásához használjuk a `matrix` függvényt! A függvényeknek több paraméterük is lehet, ezeket vesszővel (,) kell elválasztani. A lenti példában az `ncol` paraméter azt adja meg, hogy a táblázatot 3 oszlopba szeretnénk elrendezni.

```
> d = matrix(c(1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12), ncol=3)
> d
     [,1] [,2] [,3]
[1,]   1   5   9
[2,]   2   6  10
[3,]   3   7  11
[4,]   4   8  12
```

3.5. Több utasítás egy sorban

Ha egymás után több utasítást illetve függvényt szeretnénk leírni egy sorba, akkor ezeket pontosvesszővel (;) kell elválasztani. Az előző példa egy sorban:

```
> d = matrix(c(1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12),ncol=3); d
      [,1] [,2] [,3]
[1,]    1    5    9
[2,]    2    6   10
[3,]    3    7   11
[4,]    4    8   12
```

3.6. Munkakönyvtár

Mielőtt elkezdjük a munkát, be kell állítani a munkakönyvtárat!

A munkakönyvtár az a mappa, amelyben azok az adatfájlok (esetleg scriptek) vannak amelyekkel dolgozunk. A munkakönyvtár beállításához használja a `setwd` függvényt, melynek paramétere a munkakönyvtár elérési útja, vagy használja a menüsört (Session » Set Working Directory » Choose Directory...)!

Példa munkakönyvtár beállítására `setwd` függvénnyel:

```
setwd("S:/R")
```

3.7. Adatbázisok

Adatbázisok beolvasásához használjuk a `read.csv()` vagy `read.csv2()` függvényeket, az adatbázis kódolásától függően. Jelen tananyagban mindig megadjuk, hogy melyik függvényt kell használni az adott adatbázis beolvasásához.

```
első = read.csv("antropometria.csv")
második = read.csv2("orvkerd2016.csv")
```

3.8. Megjegyzések

Az R nyelv kis-, és nagybetű érzékeny, tehát az `age` és `Age` különböző változóknak számítanak.

4. Felhasznált irodalom

Utolsó hozzáférés: 2018. augusztus 28.

- Paul Torfs and Claudia Brauer (2014): A (very) short introduction to R
<http://cran.r-project.org/doc/contrib/Torfs+Brauer-Short-R-Intro.pdf>
- Solymosi Norbert (2005): Bevezetés az R-nyelv és környezet használatába
<http://cran.r-project.org/doc/contrib/Solymosi-Rjegyzet.pdf>
- Robert Gentleman, Kurt Hornik, Giovanni Parmigiani (series editors): Use R! (2008, Springer)
<http://www.sih.m.u-tokyo.ac.jp/english/seminar/pdf/GIS/Use%20R!.pdf>

Jelen tananyag a Szegedi Tudományegyetemen készült az Európai Unió támogatásával.

Projekt azonosító: EFOP-3.4.3-16-2016-00014

SZÉCHENYI 2020

MAGYARORSZÁG
KORMÁNYA

Európai Unió
Európai Szociális
Alap

BEFEKTETÉS A JÖVŐBE